

Wyrok z dnia 11 maja 1999 r.

I PKN 662/98

Nie jest nieważne (nieistniejące) rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przez podmiot, który po dokonaniu czynności prawnej rozwiązującej stosunek pracy, utracił ze skutkiem wstecznym umocowanie do działania w imieniu pracodawcy, jeżeli w postępowaniu sądowym potwierdził on skuteczność rozwiązania umowy o pracę.

Przewodniczący: SSN Józef Iwulski, Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski, Zbigniew Myszka (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 11 maja 1999 r. sprawy z powództwa Bożeny M. przeciwko Przedsiębiorstwu Obsługi Sanitarnej Spółka z o.o. w S. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 14 lipca 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach wyrokiem z dnia 14 lipca 1998 r. oddalił apelacje obu stron od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Sosnowcu z dnia 17 kwietnia 1998 r. [...] zasądającego od pozwanego Przedsiębiorstwa Obsługi Sanitarnej Sp. z o.o. w S. na rzecz powódki Bożeny M. odszkodowanie z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, którego podstawą był zarzut prowadzenia działalności konkurencyjnej w stosunku do pozwanego pracodawcy. Rozpoznając tę sprawę po raz pierwszy Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 20 czerwca 1997 r. ustalił, że między stronami istnieje nadal stosunek pracy powstały na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 1 kwietnia 1994 r., gdyż nie został rozwiązany przez nieuprawnione działanie Prezesa Zarządu strony pozwanej, który nie objął skutecznie funkcji kierownika zakładu pracy. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, wskutek uchylenia tego orzeczenia przez Sąd

drugiej instancji - Sąd Rejonowy nie potwierdził prowadzenia działalności konkurencyjnej przez powódkę, a zatem nie było podstaw do rozwiązania z nią umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 KP. Równocześnie ustalił, iż strona pozwana aktualnie nie prowadzi działalności gospodarczej związanej z zatrudnianiem pracowników, przeto nie było możliwe uwzględnienie roszczenia o przywrócenie do pracy, w konsekwencji czego zasądził na rzecz powódki odszkodowanie. Prawdliwość tego orzeczenia potwierdził Sąd drugiej instancji, który oddalił apelacje obu stron.

W kasacji powódki podniesiono zarzut obrazę prawa materialnego - art. 56 KP - przez arbitralne przyjęcie, iż brak było możliwości przywrócenia powódki do pracy u strony pozwanej, która w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą i może zatrudniać powódkę, a nadto obrazę art. 195, 198 i 201 Kodeksu handlowego - przez przyjęcie skuteczności rozwiązania z powódką umowy o pracę przez Prezesa Zarządu pozwanej Jana D., który nie objął funkcji kierowniczej, a przeto nie mógł skutecznie rozwiązać stosunku pracy z powódką. Kasacja ta zawiera także zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego - art. 189 i 233 KPC przez brak ustalenia, że stosunek pracy powódki trwa w dalszym ciągu, ponieważ nie został skutecznie rozwiązany przez podmiot umocowany do działania w imieniu pozwanej, a nadto naruszenie art. 86 w związku z art. 379 pkt 2 KPC - przez niezbadanie umocowania pełnomocnika strony pozwanej, który działał w oparciu o pełnomocnictwo udzielone przez osoby nieuprawnione, nie będące Zarządem pozwanej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest nieuzasadniona. Najdalej idący zarzut nieważności postępowania oparty jakoby na niezbadaniu umocowania pełnomocnika strony pozwanej jest bezpodstawny, albowiem pełnomocnik ten działał na podstawie pełnomocnictwa dwóch członków Zarządu pozwanej Spółki, którzy są ujawnieni w rejestrze sądowym.

Sąd Najwyższy nie podzielił również zarzutu nieskuteczności oświadczenia woli o rozwiązaniu z powódką umowy o pracę, złożonego przez Jana D., którego niezgodny z prawem wybór na stanowisko Prezesa Zarządu pozwanej Spółki został w okresie rozpoznawania przedmiotowej sprawy stwierdzony w innym postępowaniu, w którym prawomocne orzeczenie ustaliło, że uchwała Walnego Zgromadzenia pozwanej w tym przedmiocie nie została powzięta. Tymczasem jednostronna czynność prawna podjęta w imieniu pracodawcy jest dotknięta sankcją nieważności tylko wów-

czas, gdyby była dokonana przez podmiot działający z oczywistym brakiem umocowania, którego kompetencja do dokonania określonej czynności prawnej nie została potwierdzona lub była jednoznacznie wyłączona z mocy regulacji ustawowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1998 r., I PKN 58/98, OSNAPiUS 1999 nr 8, poz. 280). Oznacza to, że sankcja nieważności rozwiązania stosunku pracy należy do wyjątków w prawie pracy, co powoduje, że - co do zasady - sankcji wadliwych lub niezgodnych z przepisami prawa pracy czynności prawnych, które prowadzą do rozwiązania umowy o pracę, należy poszukiwać w regulacjach prawa pracy normujących skutki prawne ustania stosunku pracy dokonanego z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę (art. 45 i 56 KP). Wynika to z podstawowego założenia normatywnego przyjętego w Kodeksie pracy, że skutki prawne czynności prawnych rozwiązujących stosunki pracy nie mogą być ocenione bez koniecznego i terminowego ich zaskarżenia w trybie sądowego postępowania procesowego. Z tych przyczyn stanowisko skarżącego, uznające za nieważne lub nieistniejące rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia przed podmiot, który po dokonaniu czynności rozwiązującej stosunek pracy utracił ex tunc umocowanie do działania w imieniu pracodawcy, nie może być zaakceptowane na gruncie prawa pracy, zwłaszcza że pracodawca swoimi zachowaniami procesowymi potwierdził skuteczność podjętej w jego imieniu czynności prawnej, która doprowadziła do rozwiązania stosunku pracy.

Bezzasadny jest również zarzut naruszenia art. 56 KP przez - jakoby arbitralne - ustalenie braku możliwości przywrócenia powódki do pracy na poprzednich warunkach. W tym zakresie terminowo złożona kasacja z dnia 31 sierpnia 1998 r. (data wpływu) formułowała jedynie zarzuty oparte na naruszeniu art. 189 i 233 KPC. Natomiast dalsze zarzuty procesowe zawarte w kolejnej skardze kasacyjnej złożonej w dniu 2 października 1998 r., tj. po upływie terminu do wniesienia kasacji, wykraczały poza dopuszczalne uprawnienie do przytaczania nowego uzasadnienia podstaw kasacyjnych (art. 393¹¹ zdanie drugie KPC). Z wiążących Sąd Najwyższy ustaleń stanu faktycznego wynika, że aktualnie pozwana Spółka nie prowadzi działalności usługowej, na którą nie uzyskała wymaganych zezwoleń, nie zatrudnia pracowników, poza Prezesem Zarządu, i utrzymuje się wyłącznie z dzierżawy nieruchomości. W takich okolicznościach ocena niemożliwości przywrócenia powódki do pracy na poprzednich warunkach nie mogła być skutecznie zakwestionowana przez zarzut naruszenia art. 233 KPC czy zupełnie chybiony zarzut naruszenia art. 189 KPC.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy oddalił kasację na podstawie art. 393¹² KPC.

=====